T089 ATĐ 1 (31) Luận A Tỳ Đạt Ma Pháp Uẩn Túc Q11-Nhiều Cảnh Giới

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 519

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC
QUYEÅN 11
Phaåm 20: NHIEÀU CAÛNH GIÔÙI, Phaàn 2

1. Theá naøo laø lónh vöïc tham duïc? Ñaùp: Nghóa laø ñoái vôùi caûnh duïc coù caùc tham ñeàu tham..., cho ñeán caùc chuûng loaïi cuûa tham vaø thöù sinh ra tham. Goïi chung laø lónh vöïc tham duïc. Laïi coøn tham duïc cuøng tham duïc töông öng vôùi thoï-töôûng-haønh- thöùc maø cuøng khôûi leân caùc nghieäp veà mieäng vaø thaân, duø khoâng töông öng vôùi haønh maø cuõng goïi chung laø lónh vöïc tham duïc. 2. Theá naøo laø lónh vöïc giaän döõ? Ñaùp: Nghóa laø ñoái vôùi caùc loaïi höõu tình luoân muoán gaây toån haïi, cho ñeán gaây tai hoïa trong hieän taïi. Goïi chung laø lónh vöïc giaän döõ. Laïi coøn giaän döõ cuøng giaän döõ töông öng vôùi thoï-töôûng-haønh-thöùc maø cuøng khôûi leân caùc nghieäp veà mieäng vaø thaân, duø khoâng töông öng vôùi haønh maø cuõng goïi chung laø lónh vöïc giaän döõ. 3. Theá naøo laø lónh vöïc gieát haïi? Ñaùp: Nghóa laø duøng tay, hoøn neùm, dao gaäy v.v..., maø ñi theo ñoà vaät ñoù ñeå ñaùnh ñaäp, neùm chaët loaøi höõu tình. Coù caùc thöù toån haïi ñeàu laøm taát caû, roài theâm giaän döõ khôûi leân gaây taïo bao nhieâu khoå naõo. Goïi chung laø lónh vöïc gieát haïi. Laïi coøn caùc thöù haïi cuøng haïi töông öng vôùi thoï-töôûng-haønh-thöùc maø cuøng khôûi leân caùc nghieäp veà mieäng vaø thaân, duø khoâng ñi ñoâi maø cuõng goïi chung laø lónh vöïc gieát haïi. 4. Theá naøo laø lónh vöïc khoâng tham duïc? Ñaùp: Nghóa laø ñoái vôùi caûnh duïc thì luoân suy nghó veà caùc tai haïi cuûa noù. Söï tham duïc nhö theá laø phaùp baát thieän, chæ coù keû thaáp heøn môùi tin töôûng laøm theo, coøn Phaät vaø haøng ñeä töû, caùc baäc thieän só hieàn quyù ñeàu chaùn ngaùn cheâ traùch, vì noù laøm haïi mình, haïi ngöôøi khaùc, haïi caû mình vaø ngöôøi khaùc. Noù tieâu dieät trí tueä hoaëc ngaên ngaïi loaïi ñoù (loaïi thuoäc

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 520

veà trí tueä), noù laøm chöôùng ngaïi Nieát-baøn. Ai laøm theo noù (tham duïc) thì khoâng phaùt sinh trí tueä saùng suoát, khoâng tieán ñeán Boà-ñeà, khoâng chöùng

ñöôïc Nieát-baøn. Suy nghó nhö theá lieàn phaùt sinh aân caàn sieâng naêng maïnh meõ..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng tham duïc. Laïi coøn ñeå ñoaïn döùt caùc tham duïc naøy neân ñoái vôùi söï khoâng tham duïc, luoân suy nghó ñeán caùc coâng ñöùc. Söï tham duïc nhö theá laø phaùp thieän chæ coù caùc baäc ñaùng toân quyù nhaát môùi tin hieåu laøm theo. Phaät vaø caùc ñeä töû, nhöõng baäc thieän só hieàn quyù ñeàu vui möøng khen ngôïi, vì noù khoâng laøm haïi mình vaø ngöôøi hoaëc caû mình vaø ngöôøi. Noù laøm theâm lôùn trí tueä vaø khoâng ngaên trôû caùc loaïi trí tueä, khoâng chöôùng ngaïi Nieát-baøn. Ai thoï trì thöïc haønh phaùp naøy thì coù khaû naêng sinh ra trí tueä saùng suoát gioûi tieán ñeán Boà-ñeà vaø chöùng quaû Nieát-baøn. Suy nghó nhö theá lieàn phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù laø lónh vöïc (giôùi) khoâng tham duïc. Laïi coøn suy nghó söï tham duïc nhö caùc thöù beänh ung nhoït gheû lôû, nhö söï khoå haïi cuûa teân ñoäc. Noù laø voâ thöôøng-khoå-khhoâng-voâ ngaõ, luoân thay ñoåi chuyeån ñoäng, meät moûi, raõ rôøi, yeáu keùm. Noù laø phaùp maát maùt hö naùt, nhanh choùng khoâng ngöøng, luoân suy keùm muïc naùt khoâng thöôøng coøn, khoâng theå baûo ñaûm, khoâng theå tin caäy. Noù laø phaùp dôøi ñoåi hö naùt. Suy nghó nhö theá roài lieàn phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng. Ñoù laø lónh vöïc khoâng tham duïc. Laïi coøn, vì muoán ñoaïn döùt lónh vöïc tham duïc neân suy nghó ñeå daäp taét tham duïc thì chính laø dieät, laø lìa vaø suy nghó veà ñaïo aáy, laø ñaïo lyù laø xuaát ly. Suy nghó nhö theá roài lieàn phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù laø lónh vöïc khoâng tham duïc. Laïi coøn neáu suy nghó veà caùi ñònh taâm xaû vaø ñaïo; thì taâm xaû cuøng töông öng vôùi ñònh voâ töôûng, ñònh dieät taän vaø traïch dieät. Suy nghó nhö theá roài lieàn phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng tham duïc. Laïi coøn, khoâng tham duïc vaø khoâng tham duïc töông öng vôùi thoï- töôûng-haønh-thöùc maø cuøng khôûi leân caùc nghieäp veà mieäng vaø thaân, duø khoâng ñi ñoâi maø cuõng goïi chung laø lónh vöïc khoâng tham duïc. 5. Theá naøo laø lónh vöïc khoâng giaän döõ? Ñaùp: Nghóa laø ñoái vôùi lónh vöïc giaän döõ maø suy nghó veà caùc tai haïi cuûa noù, söï giaän döõ nhö theá laø phaùp baát thieän..., cho ñeán khoâng chöùng ñöôïc Nieát-baøn. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc

khoâng giaän döõ. Laïi coøn vì muoán ñoaïn döùt lónh vöïc giaän döõ neân ñoái vôùi lónh vöïc khoâng giaän döõ maø luoân suy nghó veà caùc coâng ñöùc, söï khoâng giaän döõ nhö theá chính laø phaùp thieän..., cho ñeán coù khaû naêng chöùng ñöôïc Nieát-baøn. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng giaän döõ. Laïi nöõa, suy nghó veà lónh vöïc giaän döõ thì thaáy noù nhö caùc thöù ung nhoït gheû lôû..., cho ñeán noù laø phaùp bieán dôøi hö naùt. Suy nghó roài lieàn phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng

maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng giaän döõ. Laïi theâm, vì muoán ñoaïn döùt lónh vöïc giaän döõ naøy maø suy nghó veà söï daäp taét, ñoù chính laø dieät, laø lìa boû. Suy nghó ñaïo aáy laø ñaïo xuaát ly. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng giaän döõ. Vaû laïi, neáu suy nghó veà ñònh taâm töø vaø ñaïo cuøng ñònh taâm töø töông öng. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng... cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng giaän döõ. Laïi coøn, lónh vöïc khoâng giaän döõ vaø khoâng giaän döõ töông öng vôùi thoï-töôûng-haønh-thöùc maø cuøng khôûi leân caùc nghieäp veà mieäng vaø thaân, duø khoâng ñi ñoâi maø cuõng goïi chung laø lónh vöïc khoâng giaän döõ. 6. Theá naøo laø lónh vöïc khoâng haïi? Ñaùp: Nghóa laø ñoái vôùi lónh vöïc haïi maø suy nghó veà caùc tai haïi cuûa noù, lónh vöïc haïi nhö theá laø phaùp baát thieän..., cho ñeán khoâng chöùng ñöôïc Nieát-baøn. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng haïi. Laïi coøn, vì muoán ñoaïn döùt lónh vöïc haïi, neân ñoái vôùi lónh vöïc khoâng haïi maø suy nghó veà caùc coâng ñöùc; (giôùi) lónh vöïc khoâng haïi nhö theá chính laø phaùp thieän..., cho ñeán chöùng ñöôïc Nieát-baøn. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng haïi. Laïi coøn suy nghó veà lónh vöïc haïi thì thaáy noù nhö caùc thöù beänh, caùc thöù ung nhoït gheû lôû..., cho ñeán chính laø phaùp bieán dôøi hö naùt. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng haïi. Laïi nöõa, vì muoán ñoaïn döùt lónh vöïc haïi naøy, neân suy nghó veà söï

daäp taét aáy laø dieät, laø lìa boû, vaø suy nghó ñaïo aáy laø ñaïo xuaát ly. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng haïi. Laïi theâm, neáu suy nghó veà ñònh taâm bi vaø ñaïo cuøng ñònh taâm bi töông öng nhau. Suy nghó nhö theá roài phaùt sinh maïnh meõ söï aân caàn sieâng naêng..., cho ñeán loøng luoân coá gaéng maõi khoâng ngöøng. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoâng haïi. Laïi coøn khoâng haïi vaø khoâng haïi töông öng vôùi thoï-töôûng-haønh- thöùc maø cuøng khôûi leân caùc nghieäp veà mieäng vaø thaân, duø khoâng ñi ñoâi maø cuõng goïi chung laø lónh vöïc khoâng haïi. 1. Theá naøo laø lónh vöïc vui? Ñaùp: Nghóa laø gaëp vieäc thuaän vui, neân khieán thaân vui taâm vui, coù thoï nhaän nhö nhau, thoï nhaän thaâu nhieáp taát caû. Ñoù goïi laø lónh vöïc vui. Laïi coøn khi tu ñeä tam tónh löï thì gaëp nieàm hoan laïc khieán taâm vui vaø thoï nhaän nhö nhau, thoï nhaän thaâu nhieáp taát caû. Ñoù goïi laø lónh vöïc vui. 2. Theá naøo laø lónh vöïc khoå? Ñaùp: Nghóa laø gaëp vieäc thuaän khoå, neân khieán thaân khoå, coù thoï khoâng nhö nhau, thoï nhaän thaâu nhieáp taát caû. Ñoù goïi laø lónh vöïc khoå. 3. Theá naøo laø lónh vöïc möøng (hyû)? Ñaùp: Nghóa laø gaëp vieäc thuaän möøng, khieán taâm möøng, coù thoï nhaän nhö nhau, thoï nhaän thaâu nhieáp taát caû. Ñoù goïi laø lónh

vöïc möøng. Theá naøo laø lónh vöïc lo? Ñaùp: Nghóa laø khi gaëp thuaän lo, neân khieán taâm lo saàu, coù thoï nhaän khoâng nhö nhau, thoï nhaän thaâu nhieáp taát caû. Ñoù goïi laø lónh vöïc lo. Theá naøo laø lónh vöïc xaû (buoâng xaû)? Ñaùp: Nghóa laø khi gaëp thuaän buoâng xaû, thì khieán thaân vaø taâm buoâng xaû, coù thoï nhaän khoâng phaûi nhö nhau, cuõng khoâng phaûi khoâng nhö nhau, thoï nhaän thaâu nhieáp taát caû. Ñoù goïi laø lónh vöïc xaû. Laïi coøn, khi tu chöa ñaït ñeán ñònh, ôû khoaûng giöõa cuûa ñeä töù tónh löï vaø ñònh voâ saéc, gaëp thuaän khoâng khoå khoâng vui, khieán taâm buoâng xaû, coù thoï khoâng phaûi nhö nhau cuõng khoâng phaûi khoâng nhö nhau, thoï nhaän thaâu nhieáp taát caû. Ñoù goïi laø lónh vöïc xaû. Theá naøo laø lónh vöïc voâ minh? Ñaùp: Nghóa laø ba coõi ñeàu ngu si khoâng hieåu bieát. Ñoù goïi laø lónh vöïc voâ minh. Theá naøo laø lónh vöïc thoï? Ñaùp: Nghóa laø saùu thoï (caûm xuùc) cuûa thaân. Töùc laø khi maét tieáp xuùc

(vôùi saéc) sinh ra thoï..., cho ñeán khi yù tieáp xuùc (vôùi phaùp) thì sinh ra thoï. Ñoù goïi laø lónh vöïc thoï nhaän. Theá naøo laø lónh vöïc töôûng? Ñaùp: Nghóa laø saùu töôûng cuûa thaân. Töùc laø khi maét tieáp xuùc thì sinh ra töôûng, cho ñeán khi yù tieáp xuùc thì sinh ra töôûngï. Ñoù goïi laø lónh vöïc caûm töôûng. Theá naøo laø lónh vöïc haønh? Ñaùp: Nghóa laø saùu tö cuûa thaân. Töùc laø khi maét tieáp xuùc thì sinh ra tö, cho ñeán khi yù tieáp xuùc thì sinh ra tö. Ñoù goïi laø lónh vöïc haønh. Theá naøo laø lónh vöïc thöùc? Ñaùp: Nghóa laø saùu thöùc cuûa thaân. Töùc laø nhaõn thöùc... cho ñeán yù thöùc, thì goïi laø lónh vöïc thöùc. Theá naøo laø coõi Duïc? Ñaùp: Nghóa laø coù caùc phaùp roài tham duïc theo ñoù maø taêng leân. Ñoù goïi laø coõi Duïc. Laïi coøn söï raøng buoäc cuûa coõi Duïc, coù möôøi taùm giôùi, möôøi hai xöù vaø naêm uaån. Ñoù goïi laø coõi Duïc. Laïi nöõa, döôùi töø ñòa nguïc, treân ñeán coõi trôøi Tha-hoùa-töï-taïi, trong caùc coõi ñoù ñeàu coù saéc thoï-töôûng- haønh-thöùc. Ñoù goïi laø coõi Duïc. Theá naøo laø coõi Saéc? Ñaùp: Nghóa laø coù caùc phaùp roài theo ñoù maø tham saéc taêng leân. Ñoù goïi laø coõi Saéc. Laïi coøn söï raøng buoäc cuûa coõi Saéc, coù möôøi boán giôùi, möôøi hai xöù vaø naêm uaån. Ñoù laø coõi Saéc. Laïi nöõa, döôùi töø coõi trôøi Phaïm chuùng, treân ñeán coõi trôøi Saéc cöùu caùnh, trong caùc coõi ñoù ñeàu coù saéc thoï-töôûng- haønh-thöùc. Ñoù laø coõi Saéc. Theá naøo laø coõi Voâ saéc? Ñaùp: Nghóa laø coù caùc phaùp, roài tham voâ saéc tuøy theo ñoù maø taêng leân. Ñoù goïi laø coõi Voâ saéc. Laïi coøn söï raøng buoäc ôû coõi Voâ saéc, coù ba giôùi (coõi), hai xöù vaø boán uaån. Ñoù laø coõi Voâ saéc. Laïi coøn nhö ôû coõi Duïc vaø coõi Saéc, khi caùc ñònh ñöôïc thaønh laäp thì khoâng loaïn ñoäng laãn loän nhau, coøn ôû coõi Voâ saéc thì khoâng coù vieäc nhö theá. Song phaûi nöông vaøo ñònh maø sinh, vì hôn keùm khaùc nhau neân laäp ra coù treân döôùi. Döôùi töø Khoâng voâ bieân xöù, treân leân tôùi Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Trong caùc coõi ñoù ñeàu coù thoï-töôûng-haønh-thöùc, neân goïi laø coõi Voâ saéc. Theá naøo laø coõi Saéc? Ñaùp: Nghóa laø coõi Duïc vaø coõi Saéc, goïi chung laø coõi Saéc. Theá naøo laø coõi Voâ saéc? Ñaùp: Nghóa laø boán coõi Voâ saéc. Ñoù goïi laø coõi Voâ saéc.

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 524

Theá naøo laø dieät giôùi? Ñaùp: Nghóa laø traïch dieät, phi traïch dieät, thì goïi laø dieät giôùi. Laïi coøn caùc phaùp coù saéc, goïi chung laø Saéc giôùi. Tröø traïch dieät vaø phi traïch dieät ra, coøn laïi caùc phaùp voâ saéc thì goïi laø Voâ saéc giôùi. Traïch dieät vaø phi traïch dieät thì goïi laø dieät giôùi. Theá naøo laø lónh vöïc quaù khöù? Ñaùp: Nghóa laø naêm uaån ôû thôøi quaù khöù, goïi laø lónh vöïc quaù khöù. Theá naøo laø lónh vöïc vò lai? Ñaùp: Laø thôøi vò lai cuûa thaân naêm uaån, thì goïi laø lónh vöïc vò lai. Theá naøo laø lónh vöïc hieän taïi? Ñaùp: Nghóa laø thôøi hieän taïi cuûa thaân naêm uaån, thì goïi laø lónh vöïc hieän taïi. Theá naøo laø lónh vöïc thua keùm? Ñaùp: Nghóa laø phaùp baát thieän coù che laáp vaø voâ kyù. Theá naøo laø lónh vöïc trung bình? Ñaùp: Nghóa laø phaùp thieän höõu laäu, vaø khoâng bò che laáp voâ kyù. Theá naøo laø lónh vöïc tuyeät dieäu? Ñaùp: Nghóa laø phaùp thieän voâ laäu, ñoù goïi laø lónh vöïc tuyeät dieäu. Theá naøo laø lónh vöïc thieän? Ñaùp: Nghóa laø nghieäp thieän cuûa thaân vaø ngöõ, phaùp cuûa taâm vaø taâm sôû khoâng ñi ñoâi (baát töông öng haønh) vaø ñöôïc traïch dieät, neân goïi laø lónh vöïc thieän. Theá naøo laø lónh vöïc baát thieän? Ñaùp: Nghóa laø nghieäp baát thieän thaân vaø ngöõ, phaùp cuûa taâm vaø taâm sôû, khoâng töông öng haønh, thì goïi laø lónh vöïc baát thieän. Theá naøo laø lónh vöïc voâ kyù? Ñaùp: Nghóa laø saéc voâ kyù - phaùp cuûa taâm vaø taâm sôû, khoâng töông öng vôùi haønh vaø hö khoâng chaúng phaûi traïch dieät. Ñoù goïi laø lónh vöïc voâ kyù Theá naøo laø lónh vöïc hoïc? Ñaùp: Nghóa laø naêm uaån coù hoïc, goïi laø lónh vöïc hoïc. Theá naøo laø lónh vöïc voâ hoïc? Ñaùp: Nghóa laø naêm uaån khoâng hoïc, thì goïi laø lónh vöïc voâ hoïc. Theá naøo laø lónh vöïc phi hoïc phi voâ hoïc? Ñaùp: Nghóa laø naêm uaån höõu laäu vaø hö khoâng, traïch dieät vaø phi traïch dieät. Ñoù goïi laø lónh vöïc phi hoïc phi voâ hoïc. Theá naøo laø lónh vöïc höõu laäu?

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 525

Ñaùp: Nghóa laø naêm uaån höõu laäu, thì goïi laø lónh vöïc höõu laäu.

Theá naøo laø lónh vöïc voâ laäu?

Ñaùp: Nghóa laø naêm uaån voâ laäu vaø hö khoâng, traïch dieät, phi traïch dieät, thì goïi lónh vöïc voâ laäu.

Theá naøo laø lónh vöïc höõu vi?

Ñaùp: Nghóa laø naêm uaån, thì goïi laø lónh vöïc höõu vi.

Theá naøo laø lónh vöïc voâ vi?

Ñaùp: Nghóa laø hö khoâng vaø hai thöù dieät (traïch dieät, phi traïch dieät), thì goïi laø lónh vöïc voâ vi.

Coù baøi tuïng (OÁt-ñaø-nam):

Coõi coù saùu möôi hai,

Möôøi taùm coõi laø tröôùc,

Ba, saùu, möôøi boán thöù,

Saùu, ba hai caùi sau.

Phaåm 21: DUYEÂN KHÔÛI, Phaàn 1

Thuôû aáy, Ñöùc Baïc-giaø-phaïm nguï taïi vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng Theä- ña, thuoäc thaønh Thaát-la-phieät. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân baûo vôùi chuùng Bí-soâ: Ta seõ trình baøy cho caùc thaày veà duyeân khôûi vaø duyeân ñaõ sinh phaùp. Caùc thaày neân laéng nghe vaø coá gaéng chuù yù theo doõi suy nghó. Theá naøo laø duyeân khôûi? Ñaùp: Nghóa laø döïa vaøo caùi naøy neân caùi kia coù, caùi naøy sinh ra neân caùi kia sinh ra. Töùc laø voâ minh duyeân haønh, haønh duyeân thöùc, thöùc duyeân danh saéc, danh saéc duyeân luïc xöù, luïc xöù (saùu xöù) duyeân xuùc, xuùc duyeân thoï, thoï duyeân aùi, aùi duyeân thuû, thuû duyeân höõu, höõu duyeân sinh, sinh duyeân laõo töû, phaùt sinh ra buoànlo than thôû saàu muoän... Nhö theá lieàn chieâu taäp toaøn laø caùc khoå uaån to lôùn. Caùc thaày Bí-soâ neân bieát, sinh maø duyeân laõo töû thì duø Phaät coù ra ñôøi hay khoâng ñi nöõa thì caùc phaùp duyeân khôûi nhö theá, vaãn maõi maõi coù khaép phaùp giôùi. Taát caû caùc Nhö Lai töï nhieân thaáu suoát, ñeàu hieåu bieát maø tuyeân noù, ñaët vaán ñeà, laäp thuyeát, phaân bieät chæ baøy khieán cho noù thaät saùng toû, nghóa laø sinh duyeân laõo töû nhö theá cho ñeán voâ minh duyeân haønh, neân bieát cuõng nhö theá. Trong naøy coù caû caùc thöù phaùp taùnh, phaùp ñònh, phaùp lyù, phaùp thuù (tính chaát cuûa phaùp, quy ñònh nguyeân lyù, ñöôøng höôùng cuûa phaùp) laø chaân laø thaät, laø ñuùng laø nhö, khoâng hö khoâng doái, khoâng leäch khoâng khaùc. Ñoù

goïi laø duyeân khôûi. Theá naøo laø duyeân ñaõ sinh phaùp? Ñaùp: Nghóa laø voâ minh-haønh-thöùc-danh saéc-luïc xöù-xuùc-thoï-aùi- höõu-thuû-sinh-laõo töû..., ñoù laø duyeân ñaõ sinh phaùp. Quyù thaày Bí-soâ neân bieát laõo töû (giaø cheát) laø voâ thöôøng, laø höõu vi, laø coù taïo taùc laøm ra, laø duyeân ñaõ sinh, laø phaùp döùt heát, maát heát, laø phaùp lìa, phaùp dieät... vaø sinh- thuû- höõu- aùi- thoï- xuùc- luïc xöù- danh saéc- thöùc- haønh- voâ minh..., cuõng y nhö theá. Caùc thaày Bí-soâ neân bieát, caùc ñeä töû Hieàn Thaùnh ña vaên (hoïc gioûi) cuûa Ta, neáu ñoái vôùi phaùp duyeân khôûi vaø duyeân ñaõ sinh phaùp naøy luoân luoân duøng chaùnh tueä ñeå kheùo leùo thaáy bieát, hieåu ñuùng nhö thaät, phaûi kheùo leùo suy tö tìm hieåu, thaáu roõ moät caùch tinh töôøng kyõ löôõng, khoâng nhìn veà phía tröôùc maø ñaët caâu hoûi ngu ngô laàm laïc raèng: Khoâng roõ laø ôû ñôøi quaù khöù ta ñaõ töøng coù maët hay khoâng coù, vaø ñaõ coù nhöõng gì, vì sao maø coù? Cuõng khoâng nhìn veà phía sau maø caát lôøi hoûi ngu laàm raèng: Khoâng roõ ñôøi sau ta seõ coù hay khoâng coù? Cuõng khoâng nhìn vaøo beân trong maø hoûi khôø khaïo raèng: Trong naøy caùi gì laø ta, ta thuoäc veà ñaâu ta ñang laø ai ñaây? Coøn caùc loaøi höõu tình ñang coù ôû ñaây thì töø ñaâu ñeán ñaây, ôû ñaây cheát roài seõ ñi veà ñaâu...? Vì ngöôøi ñoù thaáy roõ nhö theá, bieát roõ nhö theá, ñoái vôùi heát thaûy theá gian naøy maø phaân bieät ñeàu thaáy roõ ñöôøng loái, noùi laø ta ñaõ luaän baøn hôïp lyù veà söï xaáu toát kieát hung, veà söï trau gioài gìn giöõ..., vaø chaáp laø ta coù, coù khoå, coù chöôùng ngaïi, coù tai hoïa, coù noùng naûy böùt röùt (phieàn khoå). Lieàn ñoù,

ngöôøi aáy ñeàu ñoaïn döùt vaø bieát khaép, nhö ñaøo böùng goác reã, beû ngoïn chaët caønh caây ña la khoâng ñeå cho noù coøn chuùt söùc löïc naøo, vónh vieãn khoâng sinh laïi ñöôïc sau naøy. Vì sao nhö theá? Nghóa laø caùc haøng ñeä töû Hieàn Thaùnh hieáu hoïc (ña vaên) cuûa Ta, ñoái vôùi phaùp duyeân khôûi vaø duyeân ñaõ sinh (phaùp duyeân sinh) aáy maø luoân luoân ñuùng nhö thaät kheùo leùo thaáy, kheùo leùo bieát, kheùo leùo hieåu roõ. Haõy kheùo leùo suy nghó xeùt tìm, kheùo leùo thaáu suoát tinh töôøng. Baáy giôø ñaïi chuùng Bí-soâ ñeàu raát vui möøng kính caån tin nhaän. Trong naøy noùi veà duyeân khôûi vaø duyeân ñaõ sinh phaùp thì Theå cuûa noù tuy laø moät, nhöng nghóa thì coù khaùc. Nghóa laø hoaëc coù duyeân khôûi maø khoâng phaûi laø duyeân ñaõ sinh phaùp, hoaëc laø duyeân ñaõ sinh phaùp maø khoâng phaûi laø duyeân khôûi, hoaëc laø duyeân khôûi maø cuõng coù duyeân ñaõ sinh phaùp, hoaëc laø khoâng phaûi duyeân khôûi maø cuõng khoâng phaûi laø duyeân ñaõ sinh phaùp hoaëc laø duyeân khôûi maø khoâng phaûi laø duyeân ñaõ sinh phaùp, moïi thöù ñeàu khoâng coù. Hoaëc laø duyeân ñaõ sinh phaùp maø khoâng phaûi duyeân khôûi, laø voâ minh- haønh- thöùc- danh saéc- luïc xöù- xuùc- thoï- aùi- thuû-

höõu- sinh- laõo töû. Hoaëc coù duyeân khôûi maø cuõng laø duyeân ñaõ sinh phaùp, laø sinh thì nhaát ñònh phaûi sinh ra laõo töû. Nhö theá thì caùi sinh ñoù nhaát ñònh luoân luoân laøm duyeân, thì ñoù laø tính chaát cuûa duyeân khôûi, vaø tính chaát cuûa duyeân ñaõ sinh phaùp. Coøn caùc thöù höõu- thuû- aùi- thoï- xuùc- luïc xöù- danh saéc- thöùc- haønh- voâ minh thì neân bieát cuõng theá. Khoâng phaûi duyeân khôûi cuõng khoâng phaûi laø duyeân ñaõ sinh phaùp, laø tröø caùi töôùng ôû tröôùc. Sinh laïi duyeân vôùi laõo töû, laø caùi sinh naøy duø sinh khaùc dieät khaùc (coù söï sinh dieät rieâng cuõng noùi) nhöng theo lyù duyeân khôûi thì noù luoân luoân nhaát ñònh khoâng heà thay ñoåi. Neáu ôû quaù khöù thì sinh khoâng duyeân vôùi laõo töû, neân sinh ôû vò lai cuõng khoâng duyeân vôùi laõo töû. Neáu ôû vò lai sinh khoâng duyeân vôùi laõo töû, thì sinh quaù khöù cuõng khoâng heà duyeân vôùi laõo töû. Neáu quaù khöù sinh khoâng duyeân vôùi laõo töû, thì sinh ôû hieän taïi cuõng khoâng theå duyeân vôùi laõo töû ñöôïc. Neáu trong hieän taïi sinh khoâng duyeân vôùi laõo töû, thì sinh ôû quaù khöù cuõng khoâng heà duyeân vôùi laõo töû. Neáu nhö ôû vò lai sinh khoâng duyeân vôùi laõo töû, thì sinh hieän taïi naøy cuõng khoâng duyeân vôùi laõo töû. Neáu trong hieän ta sinh khoâng duyeân vôùi laõo töû, thì ôû vò lai sinh cuõng khoâng theå duyeân vôùi laõo töû ñöôïc. Neáu nhö Phaät ra ñôøi, maø sinh ñaõ khoâng duyeân vôùi laõo töû, thì duø Phaät khoâng ra ñôøi ñi nöõa, sinh aáy vaãn khoâng duyeân vôùi laõo töû. Coøn nhö khi Phaät khoâng ra ñôøi, maø sinh ñaõ khoâng duyeân vôùi laõo töû, thì Phaät duø coù ra ñôøi maø caùi sinh aáy vaãn khoâng duyeân vôùi laõo töû. Neáu lyù duyeân khôûi coù ñieân ñaûo traùi ngöôïc, thì phaûi coù chöù khoâng nhaát ñònh. Do ñoù caàn neân phaù boû, vì lyù leõ raát hoãn taïp loän xoän. Neáu ôû ñaây khoâng ñaët ra vaán ñeà duyeân khôûi thì Phaät cuõng khoâng noùi vieäc sinh duyeân laõo töû. Nhöng Phaät ñaõ noùi sinh duyeân vôùi laõo töû, thì lyù duyeân sinh ñoù laø coù thaät, laø nhaát ñònh. Suoát ba thôøi quaù khöù -

vò lai - hieän taïi, duø coù Phaät hay khoâng, maø lyù duyeân khôûi duyeân sinh aáy chöa töøng thay ñoåi, phaùp taùnh cuûa noù vaãn maõi maõi laø nhö theá, khoâng aån khoâng maát, khoâng nghieâng khoâng ñoäng, lyù ñoù raát trong saùng roõ raøng, chö Phaät vò tröôùc vò sau ñeàu in daáu chaân mình treân moät loái moøn duy nhaát, vì lyù ñoù laø chaân laø thaät, laø chaéc laø ñuùng, khoâng giaû khoâng doái, khoâng nghieâng leäch khoâng ñoåi khaùc. Do ñoù maø Phaät noùi sinh duyeân vôùi laõo töû. Nhö theá, caùc thöù höõu - thuû - aùi - thoï- xuùc - luïc xöù - danh saéc - thöùc - haønh vaø voâ minh, coù duyeân haønh cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, voâ minh duyeân haønh, thì voâ minh laø sao? Nghóa laø ôû phía tröôùc khoâng bieát, phía sau mòt muø vaø caû tröôùc sau cuõng ñeàu mòt

muø. Trong cuõng khoâng bieát, ngoaøi cuõng khoâng hay, caû trong ngoaøi ñeàu khoâng hieåu roõ. Ñoái vôùi nghieäp ñeàu khoâng bieát, maø quaû dò thuïc ñeàu mòt môø, khoâng bieát caû nghieäp laøm thieän hay laøm aùc, hoaëc laøm thieän vaø aùc. Khoâng bieát nhaân, khoâng bieát nhaân sinh ra phaùp, khoâng bieát Phaät Phaùp Taêng, khoâng bieát khoå - taäp - dieät - ñaïo, khoâng bieát phaùp thieän vaø baát thieän, phaùp coù toäi - phaùp khoâng toäi, phaùp neân tu - phaùp khoâng neân tu, phaùp thaáp keùm, phaùp cao dieäu, phaùp traéng ñen, cuõng khoâng bieát phaùp coù ñoái nghòch, phaùp duyeân sinh cuõng khoâng bieát, saùu choã xuùc nhö thaät cuõng khoâng bieát... Cöù nhö theá taát caû ñeàu khoâng bieát, khoâng thaáy, khoâng phaûi hieän quaùn, luoân ñen toái ngu si, mòt môø taêm toái, chuïp löôùi, troùi buoäc, ngu ñaàn, caën ñuïc, ngaên che, sinh ra muø, sinh ra khoâng saùng, khoâng trí, sinh ra trí keùm coûi, chöôùng ngaïi caùc thieän phaåm, khieán khoâng chöùng Nieát-baøn. Coù laäu voâ minh, doøng chaûy cuoàng baïo voâ minh, aùch naëng voâ minh, reã ñoäc voâ minh, thaân ñoäc voâ minh, caønh ñoäc voâ minh, laù ñoäc voâ minh, hoa ñoäc voâ minh, quaû ñoäc voâ minh. Caùc si meâ ñeàu si meâ, si meâ cuøng cöïc, ngöôïc ngaïo döõ daèn raát taøn aùc ngang böôùng..., caùc loaïi si meâ, thöù sinh ra si meâ..., goïi chung laø voâ minh. 1. Theá naøo laø voâ minh duyeân haønh? Ñaùp: Nghóa laø Ñöùc Theá Toân noùi caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Voâ minh laøm nhaân, voâ minh laøm duyeân, cho neân tham saân si khôûi leân, ñaáy laø taùnh cuûa tham saân si. Ñoù goïi laø voâ minh duyeân haønh. Laïi nöõa, nhö Ñöùc Theá Toân noùi, caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Voâ minh laø keû caàm côø leänh daãn ñaàu ñi tröôùc, do ñoù maø voâ soá toäi aùc loãi laàm noåi daäy keùo quaân theo..., ñoù laø nhöõng thoùi khoâng bieát xaáu hoå maéc côõ..., do khoâng bieát xaáu hoå neân khôûi leân caùc taø kieán. Do taø kieán maø khôûi leân suy nghó tö duy taø vaïy, do suy nghó maø khôûi leân nghieäp taø, do nghieäp taø maø khôûi leân ñôøi soáng taø (maïn), do ñôøi soáng taø maø khôûi leân sieâng naêng taø, do sieâng naêng taø maø khôûi leân nghó nhôù taø, do nghó nhôù taø maø khôûi leân taø ñònh. Chính caùc thöù taø kieán, taø tö duy, taø ngöõ, taø nghieäp, taø maïn, taø nieäm, taø ñònh v.v..., ñaáy goïi laø voâ minh duyeân haønh. Laïi coøn, nhö Ñöùc Theá Toân noùi, caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Khi khôûi leân voâ soá toäi aùc chaúng thieän, taát caû ñeàu do voâ minh laøm goác, do voâ minh laøm nôi tuï taäp. Ñoù laø gioáng noøi cuûa voâ minh, töø voâ minh sinh ra,

khi bò rôi vaøo choán voâ minh roài thì khoâng coøn bieát ñuùng nhö thaät ñaâu laø phaùp thieän hay baát thieän, phaùp naøo coù toäi hay khoâng toäi, phaùp naøo neân tu hay khoâng neân tu, phaùp naøo thaáp keùm hay cao quyù, phaùp naøo traéng hay ñen, ñaâu laø phaùp coù ñoái nghòch, ñaâu laø phaùp duyeân sinh... Vì khoâng theå bieát ñuùng nhö thaät caùc phaùp nhö theá, neân khôûi leân taø kieán, taø tö duy... cho

ñeán taø nieäm taø ñònh. Ñoù goïi laø voâ minh duyeân haønh. Laïi coøn trong kinh Ung Duï, Ñöùc Phaät coù noùi: “Do voâ minh laøm duyeân maø taïo ra caùc phöôùc haønh, phi phöôùc vaø baát ñoäng haønh”. Theá naøo laø phöôùc haønh? Nghóa laø caùc thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp coù phaùp thieän höõu laäu, caùc phaùp cuûa taâm vaø taâm sôû khoâng töông öng haønh (khoâng ñi ñoâi nhau). Vôùi caùc haønh nhö theá thì suoát ñeâm ngaøy seõ coù ñöôïc quaû dò thuïc raát ñaùng meán yeâu, öa thích, möøng vui. Quaû ñoù goïi laø phöôùc, cuõng goïi laø quaû phöôùc. Do nghieäp phöôùc ñoù vôùi quaû dò thuïc nhö theá, neân goïi laø phöôùc haønh. Theá naøo laø phi phöôùc haønh (haønh khoâng phöôùc)? Nghóa laø caùc thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp baát thieän, caùc phaùp cuûa taâm vaø taâm sôû khoâng töông öng haønh. Caùc haønh nhö theá suoát ñeâm ngaøy seõ chieâu taäp (môøi goïi) caùc quaû dò thuïc, khoâng ñaùng meán yeâu, öa thích, vui möøng. Vôùi quaû ñoù goïi laø phi phöôùc, cuõng goïi laø quaû khoâng phöôùc. Vôùi nghieäp phi phöôùc ñoù vaø quaû dò thuïc nhö theá, neân goïi laø phi phöôùc haønh. Theá naøo laø baát ñoäng haønh? Nghóa laø boán thöù ñònh ôû coõi Voâ saéc (ñònh boán coõi Voâ saéc), caùc phaùp thieän höõu laäu, ñoù goïi laø baát ñoäng haønh. Theá naøo laø voâ minh laøm duyeân taïo ra caùc haønh phi phöôùc? Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi taâm bò tham saân si troùi chaët, cho neân taïo ra ba haïnh aùc cuûa thaân ngöõ yù. Ba thöù haïnh aùc naøy goïi laø haønh phi phöôùc (haønh khoâng phöôùc). Vì lyù do ñoù neân khi cheát roài phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. ÔÛ ñoù laïi taïo ra caùc haønh phi phöôùc nöõa... theá neân goïi voâ minh laøm ñieàu kieän taïo ra caùc haønh phi phöôùc. Cuõng gioáng nhö noùi veà ñòa nguïc, caùc neõo baøng sinh, coõi quyû cuõng nhö theá, neân bieát. Theá naøo laø voâ minh laøm ñieàu kieän taïo ra caùc phöôùc haønh? Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi, ñoái vôùi nhöõng nieàm vui söôùng ôû coõi ngöôøi maø chuù taâm mong caàu. Ngöôøi naøy nghó: Öôùc mong sao ta ñöôïc sinh vaøo soáng ôû coõi ngöôøi, cuøng loaøi ngöôøi höôûng thuï khoaùi laïc. Do söï caàu mong ñoù, hoï taïo ra caùc haïnh toát veà thaân ngöõ yù. Ba haïnh toát laønh aáy (dieäu haïnh) goïi laø phöôùc thieän. Vì lyù do naøy neân khi laâm chung hoï lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi ngöôøi cuøng loaøi ngöôøi höôûng thuï caùc khoaùi laïc. ÔÛ trong loaøi ngöôøi laïi taïo ra caùc phöôùc haïnh khaùc nöõa, theá neân goïi laø voâ minh laøm ñieàu kieän taïo ra caùc phöôùc thieän. Coù ngöôøi khoâng chuù taâm mong caàu nieàm vui coõi ngöôøi, aáy chæ vì voâ minh ñaõ che laáp caùc haønh ñoäng cuûa taâm, nhöng cuõng taïo ra ba haïnh toát laønh cuûa thaân ngöõ yù. Ba dieäu haïnh naøy goïi laø phöôùc haïnh. Do nhaân duyeân ñoù maø khi laâm chung thì ñöôïc sinh vaøo coõi ngöôøi. ÔÛ ñaây, ngöôøi

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 530

naøy laïi taïo ra caùc phöôùc haïnh v.v..., ñoù goïi laø do voâ minh laøm ñieàu kieän taïo ra caùc phöôùc haïnh. Nhö noùi veà coõi ngöôøi, caùc coõi trôøi Töù ñaïi vöông chuùng, coõi trôøi Ba möôi ba, trôøi Daï-ma, trôøi Ñoå-söû-ña, trôøi Laïc-bieán-hoùa, trôøi Tha-hoùa-töï- taïi..., neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi coõi trôøi Phaïm chuùng maø chuù taâm mong caàu. Ngöôøi naøy nghó: Öôùc mong sao ta ñöôïc sinh leân coõi trôøi Phaïm chuùng vaø soáng nhö hoï. Do vieäc mong caàu ñoù maø sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, lìa caùc aùc duïc baát thieän, coù taàm coù töù, ñöôïc ly sinh hyû laïc, truï ñaày ñuû vaøo sô tónh löï. ÔÛ trong ñònh naøy, caùc thaân vaø ngöõ nghieäp ñeàu hôïp vôùi giôùi luaät, soáng cuoäc soáng thanh tònh, ñoù laø phöôùc haïnh. Do nhaân duyeân naøy neân khi cheát roài ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi Phaïm chuùng. ÔÛ coõi naøy, ngöôøi ñoù laïi taïo ra caùc phöôùc thieän khaùc nöõa, neân goïi laø do voâ minh laøm ñieàu kieän taïo ra caùc phöôùc haønh. Coù ngöôøi khoâng chuù taâm mong caàu sinh leân coõi ñoù, nhöng do voâ minh che laáp, neân taâm khôûi ñoäng. Ngöôøi naøy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, lìa caùc aùc duïc vaø caùc phaùp baát thieän, coù taàm vaø töù, ñöôïc ly sinh hyû laïc, truï ñaày ñuû vaøo sô tónh löï. ÔÛ trong ñònh naøy, caùc thaân vaø ngöõ nghieäp ñeàu hôïp vôùi luaät nghi, soáng ñôøi thanh tònh, ñoù laø phöôùc haønh. Do nhaân duyeân naøy neân khi cheát roài ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi Phaïm chuùng vaø soáng nhö hoï. ÔÛ coõi naøy, ngöôøi ñoù laïi taïo ra caùc phöôùc haønh khaùc nöõa, neân goïi laø do voâ minh laøm ñieàu kieän taïo ra caùc phöôùc haønh. Nhö noùi veà coõi trôøi Phaïm chuùng, caùc coõi trôøi khaùc nhö trôøi Phaïm truï, trôøi Ñaïi phaïm, trôøi Thieåu quang, trôøi Voâ löôïng quang, trôøi Cöïc quang tònh, trôøi Thieáu tònh, trôøi Voâ löôïng tònh, trôøi Bieán tònh, trôøi Voâ vaân, trôøi Phöôùc sinh, trôøi Quaûng quaû..., tuøy töøng choã roäng noùi cuõng nhö theá. Laïi coù moät loaïi ngöôøi chuù taâm mong caàu ñeán coõi trôøi Voâ töôûng. Ngöôøi naøy nghó: Öôùc mong sao ta ñöôïc sinh leân coõi trôøi voâ töôûng vaø soáng nhö hoï. Nhaân söï mong öôùc ñoù maø sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh vaø suy nghó caùc töôûng laø chöôùng khoå thoâ (khoå to), coøn voâ töôûng laø söï lìa boû, yeân tónh tuyeät dieäu. Do suy nghó nhö theá neân coù theå dieät heát caùc töôûng vaø truï vaøo voâ töôûng thì goïi laø ñònh voâ töôûng. Khi nhaäp ñònh naøy, thì thaân vaø ngöõ ñeàu hôïp vôùi giôùi luaät, soáng ñôøi thanh tònh, neân goïi laø phöôùc haønh. Do nhaân duyeân naøy neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh leân coõi trôøi Voâ töôûng vaø cuøng soáng nhö hoï. ÔÛ coõi ñoù, ngöôøi naøy laïi taïo theâm moät ít phöôùc haønh. Ñoù goïi laø do voâ minh laøm ñieàu kieän maø taïo ra caùc phöôùc thieän.

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 531

Coù ngöôøi khoâng chuù taâm mong caàu ñöôïc sinh leân coõi ñoù, chæ vì voâ minh che laáp, neân taâm khôûi ñoäng. Ngöôøi aáy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, suy nghó caùc töôûng laø chöôùng khoå to, coøn khoâng töôûng laø söï lìa boû yeân tónh tuyeät dieäu. Do suy nghó ñoù neân coù theå dieät heát caùc töôûng maø an truï vaøo voâ töôûng. Khi ngöôøi naøy ñaõ dieät heát caùc töôûng maø truï vaøo voâ töôûng thì

goïi laø ñònh voâ töôûng. Khi nhaäp ñònh naøy thì thaân vaø ngöõ ñeàu hôïp vôùi giôùi luaät, soáng ñôøi thanh tònh, goïi laø phöôùc thieän. Do nhaân duyeân naøy neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh leân coõi trôøi Voâ töôûng vaø cuøng soáng nhö hoï. ÔÛ coõi naøy, ngöôøi ñoù coù theå taïo theâm chuùt ít phöôùc haønh. Ñoù goïi laø do voâ minh laøm duyeân maø taïo ra caùc phöôùc thieän. Theá naøo laø do voâ minh laøm ñieàu kieän taïo ra caùc baát ñoäng haønh? Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù maø chuù taâm mong caàu. Ngöôøi naøy nghó: Öôùc mong sao ta seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù cuøng soáng nhö hoï. Nhaân söï mong öôùc ñoù maø sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, vöôït heát caùc saéc töôûng, dieät heát caùc töôûng coù ñoái, khoâng tö duy suy nghó ñeán caùc thöù töôûng nöõa, nhaäp vaøo khoâng voâ bieân, truï ñaày ñuû vaøo Khoâng voâ bieân xöù. ÔÛ trong ñònh naøy, caùc suy tö (tö) ñeàu suy tö trong hieän taïi, suy tö taát caû, ñaõ vaø seõ suy tö maõi, tính chaát vaø chuûng loaïi cuûa suy tö, taïo caùc nghieäp taâm yù, goïi laø baát ñoäng haønh. Do nhaân duyeân naøy neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh leân coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù cuøng soáng nhö hoï. ÔÛ coõi naøy, ngöôøi ñoù laïi coù theå taïo ra caùc baát ñoäng haønh, neân goïi laø voâ minh laøm ñieàu kieän maø taïo ra caùc baát ñoäng haønh. Coù moät loaïi ngöôøi khoâng chuù taâm mong caàu ñöôïc sinh vaøo coõi aáy, nhöng do voâ minh che laáp, neân khôûi ñoäng taâm. Ngöôøi naøy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, vöôït leân caùc saéc töôûng, dieät heát caùc töôûng coù ñoái (ñoái töôûng), khoâng tö duy suy nghó ñeán caùc thöù töôûng nöõa, nhaäp vaøo khoâng voâ bieân, truï ñaày ñuû vaøo Khoâng voâ bieân xöù. ÔÛ trong ñònh naøy, caùc suy tö ñeàu suy tö trong hieän taïi, suy tö taát caû, ñaõ vaø seõ suy tö maõi, tính chaát vaø chuûng loaïi cuûa suy tö, taïo caùc nghieäp taâm yù, goïi laø baát ñoäng haønh. Do nhaân duyeân ñoù maø khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù cuøng soáng nhö hoï. ÔÛ coõi naøy, ngöôøi ñoù laïi coù theå taïo ra caùc baát ñoäng haønh, neân goïi laø do voâ minh laøm ñieàu kieän maø taïo ra caùc baát ñoäng haønh. Nhö noùi veà Khoâng voâ bieân xöù, caùc coõi Thöùc voâ bieân xöù, Voâ sôû höõu xöù, Phi töôûng phi phi töôûng xöù..., neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Nhö theá caùc haønh ñeàu laáy voâ minh laøm ñieàu kieän, ñeàu nöông vaøo voâ minh, laáy voâ minh laøm choã laäp neân, cho neân taát caû khôûi cuøng khôûi,

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 532

taát caû sinh cuøng sinh, tuï taäp roài xuaát hieän ra, cho neân goïi laø voâ minh duyeân haønh. 2. Theá naøo laø haønh duyeân thöùc? Ñaùp: Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi, ñuû caû tham-saân-si cuøng sinh ra caùc suy tö laøm ñieàu kieän (moãi khi suy nghó vieäc gì ñeàu coù maët cuûa tham- saân-si), cho neân khôûi leân caùc tham-saân-si vaø sinh ra caùc thöùc. Ñoù goïi laø haønh duyeân thöùc. Laïi coù moät loaïi ngöôøi khoâng tham-saân-si cuøng sinh ra caùc tö duy suy nghó laøm ñieàu kieän maø khôûi leân khoâng tham - khoâng saân - khoâng si vaø sinh ra caùc thöùc. Goïi laø haønh duyeân thöùc. Laïi coøn maét vaø saéc laøm ñieàu kieän sinh ra nhaõn thöùc, trong naøy maét laø haønh höõu vi beân trong, coøn saéc laø duyeân ôû ngoaøi ñeå sinh ra nhaõn thöùc. Ñoù goïi laø haønh duyeân thöùc... Cho ñeán yù vaø phaùp laøm

duyeân sinh ra yù thöùc, trong ñoù yù laø haønh höõu vi ôû trong, coøn phaùp laø duyeân beân ngoaøi ñeå sinh ra yù thöùc. Ñoù goïi laø haønh duyeân thöùc. Laïi theâm trong kinh Ung Duï, Ñöùc Phaät coù noùi: “Taïo caùc haïnh phöôùc, phi phöôùc vaø baát ñoäng roài, thì seõ coù caùc thöùc tuøy phöôùc, phi phöôùc vaø baát ñoäng”. Theá naøo laø taïo caùc haïnh phi phöôùc roài, thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo phi phöôùc? Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi taâm bò tham-saân-si troùi chaët, neân taïo ra ba thöù haïnh aùc cuûa thaân - ngöõ - yù. Ba haïnh aùc naøy goïi laø haønh phi phöôùc. Do nhaân duyeân naøy, neân khi cheát roài phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. ÔÛ ñoù, ngöôøi naøy laïi khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø taïo haïnh phi phöôùc roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo phi phöôùc. Nhö noùi veà ñòa nguïc, caùc coõi quyû vaø baøng sinh neân bieát cuõng nhö theá. Theá naøo laø taïo caùc haïnh phöôùc xong roài, thì seõ coù caùc thöùc tuøy phöôùc? Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi caùc söï vui ôû coõi ngöôøi maø chuù taâm mong caàu. Ngöôøi naøy nghó: Öôùc mong sao toâi ñöôïc sinh leân soáng ôû coõi ngöôøi vaø cuøng loaøi ngöôøi höôûng caùc khoaùi laïc. Nhaân söï öôùc mong ñoù maø ngöôøi naøy taïo ra caùc haïnh toát laønh veà thaân-ngöõ-yù. Ba haïnh toát laønh naøy goïi laø phöôùc haïnh. Do nhaân duyeân naøy, neân khi cheát roài ngöôøi naøy seõ ñöôïc sinh vaøo coõi ngöôøi, ôû ñoù ngöôøi naøy laïi khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø taïo caùc phöôùc haïnh roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo phöôùc. Coù moät loaïi ngöôøi khoâng chuù taâm caàu mong caùc söï vui ôû coõi ngöôøi, nhöng do voâ minh che laáp neân khôûi ñoäng taâm. Ngöôøi naøy taïo ra ba nghieäp toát laønh cuûa thaân- ngöõ- yù, ba haïnh toát laønh naøy goïi laø phöôùc haïnh. Do nhaân duyeân naøy maø sau khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi

ngöôøi. ÔÛ ñaây ngöôøi naøy khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø taïo caùc phöôùc haïnh roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo phöôùc. Nhö noùi veà ngöôøi, caùc coõi khaùc nhö coõi trôøi Töù Ñaïi Vöông chuùng... cho ñeán trôøi Tha-hoùa-töï-taïi, neân bieát cuõng nhö theá. Laïi coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi coõi trôøi Phaïm chuùng maø chuù taâm mong caàu. Ngöôøi naøy nghó: Öôùc mong sao toâi ñöôïc sinh leân coõi trôøi Phaïm chuùng cuøng soáng nhö hoï. Nhaân öôùc mong ñoù maø ngöôøi naøy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, lìa boû aùc duïc, caùc phaùp baát thieän, coù taàm vaø töù, ñöôïc ly sinh hyû laïc, truï ñaày ñuû vaøo baäc sô Tónh löï. ÔÛ trong ñònh naøy thaân vaø ngöõ ñeàu hôïp vôùi giôùi luaät, soáng ñôøi thanh tònh, goïi laø phöôùc haïnh. Do nhaân duyeân naøy, khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi Phaïm chuùng cuøng soáng nhö hoï, ôû coõi ñoù ngöôøi naøy khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø taïo phöôùc haïnh roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo phöôùc. Coù keû khoâng heà chuù taâm mong caàu ñöôïc sinh leân coõi ñoù, nhöng do voâ minh che laáp neân khôûi ñoäng taâm. Ngöôøi naøy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, lìa boû aùc duïc, caùc phaùp baát thieän... cho ñeán ñôøi soáng thanh tònh, goïi laø phöôùc haïnh. Do nhaân duyeân naøy, khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi Phaïm chuùng cuøng soáng nhö hoï, ôû coõi ñoù ngöôøi naøy khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø taïo phöôùc haïnh roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo phöôùc. Nhö noùi veà coõi

trôøi Phaïm chuùng, caùc coõi trôøi khaùc nhö Phaïm phuï... cho ñeán trôøi Voâ töôûng, neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Theá naøo laø taïo caùc haïnh baát ñoäng roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo baát ñoäng? Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù maø chuù taâm mong caàu. Ngöôøi naøy nghó: Öôùc mong sao toâi seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù cuøng soáng vôùi hoï. Nhaân öôùc mong naøy, ngöôøi aáy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, vöôït ngoaøi caùc saéc töôûng, dieät heát caùc ñoái töôûng, khoâng coøn suy töôûng ñeán caùc thöù töôûng nöõa, nhaäp vaøo Khoâng voâ bieân, truï ñaày ñuû vaøo Khoâng voâ bieân xöù. ÔÛ trong ñònh naøy caùc tö duy ñeàu suy tö, hieän tieàn ñeàu suy tö nghó xeùt, ñaõ vaø seõ suy tö nghó xeùt, laø tính chaát chuûng loaïi cuûa caùc suy tö, taïo ra caùc nghieäp taâm yù, goïi laø haïnh baát ñoäng. Do nhaân duyeân naøy, neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh leân coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù cuøng soáng nhö hoï, ôû coõi ñoù ngöôøi naøy laïi khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø taïo caùc haïnh baát ñoäng roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo baát ñoäng. Coù keû khoâng heà chuù taâm mong caàu ñöôïc sinh leân coõi ñoù, nhöng voâ minh che laáp maø khôûi ñoäng taâm. Ngöôøi naøy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, vöôït leân caùc saéc töôûng..., cho ñeán taïo caùc nghieäp taâm yù, goïi laø haïnh baát ñoäng. Do nhaân duyeân naøy neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh leân

coõi Khoâng voâ bieân xöù cuøng soáng nhö hoï. ÔÛ coõi ñoù ngöôøi naøy khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø taïo caùc haïnh baát ñoäng xong roài thì seõ coù caùc thöùc tuøy theo baát ñoäng. Nhö noùi veà coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù, caùc coõi khaùc cho ñeán coõi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Nhö theá caùc thöùc do haønh laøm duyeân, nöông vaøo haønh, do haønh maø laäp neân, cho neân caùc khôûi ñeàu khôûi, caùc sinh ñeàu sinh, tuï taäp laïi roài xuaát hieän ra, neân goïi laø haønh duyeân thöùc. 3. Theá naøo laø thöùc duyeân danh saéc? Ñaùp: Nghóa laø coù moät loaïi ngöôøi coù tham-saân-si cuøng sinh ra thöùc laøm ñieàu kieän, khôûi leân tham-saân-si cuøng sinh ra thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp, goïi laø saéc. Noù lieàn sinh ra thoï-töôûng- haønh- thöùc, goïi laø danh. Ñoù goïi laø thöùc duyeân danh saéc. Laïi coøn coù moät loaïi ngöôøi khoâng tham, khoâng saân, khoâng si ñeàu sinh ra thöùc laøm ñieàu kieän, khôûi leân khoâng tham, khoâng saân, khoâng si cuøng sinh ra thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp, goïi ñoù laø saéc. Noù lieàn sinh ra thoï-töôûng- haønh- thöùc, goïi laø danh. Ñoù goïi laø thöùc duyeân danh saéc. Laïi theo lôøi daïy trong kinh Na Ñòa Ca, Ñöùc Phaät coù noùi: “Nhö thaày Na Ñòa Ca, coù ngöôøi baïn thaân vöøa cheát thaày lieàn sinh ra caùc noãi öu saàu buoàn than khoå naõo. Noãi buoàn khoå naøy cuõng sinh ra thöùc laøm duyeân, neân khôûi leân söï saàu thöông maø sinh ra thaân nghieäp vaø ngöõ nghieäp, goïi ñoù laø saéc. Noù lieàn sinh ra thoï- töôûng- haønh- thöùc, goïi ñoù laø danh. Ñoù goïi laø thöùc duyeân danh saéc”. Laïi nghe lôøi raên daïy trong kinh Phaû Laëc Luõ Na, Phaät coù noùi: “Naøy Phaû Laëc Luõ Na, vì thöùc laøm thöùc aên neân môùi coù ñôøi sau. Thöùc naøy laø sao? Nghóa laø do Kieän ñaït phöôïc sau cuøng maø taâm- yù- thöùc theâm lôùn vaø truï vöõng chaéc vaøo ñoù, chöa ñoaïn döùt, chöa bieát khaép, chöa dieät heát, chöa

bieán ñoåi, noân möûa ra heát. Caùc thöùc naøy khoâng giaùn ñoaïn, töø trong baøo thai meï cuøng hoøa hôïp vôùi töï theå Yeát-thích-lam. Töï theå hoøa hôïp Yeát-thích-lam naøy goïi laø saéc. Noù lieàn sinh ra thoï - töôûng - haønh - thöùc, goïi laø danh. Ñoù goïi laø thöùc duyeân danh saéc". Laïi theo lôøi raên daïy trong kinh Sa Ñeå, Ñöùc Phaät coù noùi:"Ba söï hoøa hôïp nhaäp vaøo baøo thai meï, ñoù laø ba söï gì? Töùc laø luùc cha meï hoøa hôïp cuøng khôûi nhieãm taâm, baø meï khi ñoù raát söôùng khoaùi vaø Kieän-ñaït-phöôïc hieän ra ngay luùc ñoù, laø ba söï hoøa hôïp maø nhaäp vaøo baøo thai meï. Trong ñoù Kieän-ñaït-phöôïc laø taâm yù sau cuøng seõ lôùn maïnh daàn vaø truï vöõng chaéc, chöa ñoaïn döùt, chöa bieát khaép, chöa dieät heát, chöa bieán ñoåi möûa ra heát. Thöùc naøy khoâng giaùn ñoaïn nhaäp vaøo baøo thai meï. Vieäc nhaäp thai (thaùc

thai) naøy goïi laø saéc, vì noù lieàn sinh ra thoï-töôûng- haønh- thöùc, goïi laø danh. Ñoù goïi laø thöùc duyeân danh saéc". Laïi trong kinh Ñaïi Nhaân Duyeân coù noùi: "Toân giaû Khaùnh Hyû hoûi Ñöùc Phaät: Danh saéc coù duyeân hay khoâng? Ñöùc Phaät baûo: Coù duyeân, caùi duyeân ñoù laø thöùc. Phaät baûo thaày Khaùnh Hyû: Neáu thöùc khoâng nhaäp vaøo baøo thai meï thì danh saéc coù thaønh ñöôïc Yeát-thích-lam khoâng? Thaày A-nan-ñaø ñaùp: Thöa khoâng, baïch Theá Toân. Hoûi: Neáu thöùc khoâng nhaäp vaøo baøo thai meï thì danh saéc coù ñöôïc sinh ra ôû coõi naøy khoâng? Ñaùp: Thöa khoâng, baïch Theá Toân. Hoûi: Neáu ngay luùc ñaàu thöùc bò hö hoaïi thì sau ñoù danh saéc coù ñöôïc taêng tröôûng lôùn leân khoâng? Ñaùp: Thöa khoâng, baïch Theá Toân. Hoûi: Neáu thöùc hoaøn toaøn khoâng ñöôïc thieát laäp (khoâng coù) thì coù danh saéc khoâng? Ñaùp: Thöa khoâng, baïch Theá Toân. Hoûi: Naày thaày Khaùnh Hyû, theá neân taát caû danh saéc ñeàu laáy thöùc laøm ñieàu kieän. Ñoù goïi laø thöùc duyeân danh saéc. Nhö theá danh saéc laáy thöùc laøm ñieàu kieän, laáy thöùc laøm nôi nöông döïa, laáy thöùc laøm nôi laäp neân (do thöùc maø coù). Cho neân taát caû khôûi thì cuøng khôûi, taát caû sinh thì cuøng sinh, tuï taäp roài xuaát hieän ra, cho neân goïi laø thöùc duyeân danh saéc". Theá naøo laø danh saéc duyeân thöùc? Nghóa laø maét vaø saéc laøm duyeân maø sinh ra nhaõn thöùc, trong ñoù maét vaø saéc thì goïi laø saéc, noù lieàn sinh ra thoï-töôûng-haønh-thöùc, goïi ñoù laø danh. ÔÛ trong ñoù maø taùc yù v.v..., cuøng giuùp ñôõ nhau ñeå sinh ra nhaõn thöùc, ñoù goïi laø thöùc duyeân danh saéc...; cho ñeán yù vaø phaùp laøm ñieàu kieän ñeå sinh ra yù thöùc, trong ñoù, caùc yù thöùc hieåu roõ caùc saéc, goïi ñoù laø saéc, noù lieàn sinh ra thoï-töôûng-haønh-thöùc, goïi ñoù laø danh. ÔÛ trong ñoù maø taùc yù v.v..., giuùp nhau sinh ra yù thöùc, ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc. Laïi nghe lôøi raên daïy trong kinh Phaû Laëc Luõ Na, Ñöùc Phaät coù noùi: Phaû Laëc Luõ Na, thöùc laøm thöùc aên neân môùi coù ñôøi sau. Thöùc naøy ra sao? Nghóa laø Kieän-ñaït-phöôïc... Roäng noùi cho ñeán cuøng hoøa hôïp vôùi töï theå Yeát-thích-lam. Töï theå hoøa hôïp Yeát-thích-lam naøy goïi laø saéc. Noù lieàn sinh ra thoï-töôûng-haønh-thöùc, goïi laø danh. Baáy giôø neáu taùc yù phi lyù thì sinh ra danh saéc laøm duyeân vaø cuøng khôûi leân sinh ra thöùc, ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc". Laïi coøn, theo lôøi khuyeân daïy trong kinh Sa Ñeå, Ñöùc Phaät coù

noùi ba

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 536

söï hoøa hôïp nhaäp vaøo baøo thai meï... Roäng noùi cho ñeán thöùc naøy khoâng giaùn ñoaïn, nhaäp vaøo baøo thai meï. Söï nhaäp thai naøy goïi laø saéc, noù lieàn sinh ra thoï-töôûng-haønh-thöùc, goïi ñoù laø danh. Neáu baáy giôø taùc yù phi lyù thì sinh ra danh saéc laøm duyeân vaø cuøng khôûi leân sinh ra thöùc. Ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc. Laïi coù moät loaïi ngöôøi taâm bò tham-saân-si troùi chaët neân taïo ra ba haïnh aùc veà thaân-ngöõ-yù. Trong ñoù haïnh aùc cuûa thaân vaø ngöõ laø saéc, coøn caùc haïnh cuûa yù thì goïi laø danh. Do danh saéc cuûa haïnh aùc naøy laøm duyeân, neân khi cheát roài phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. ÔÛ ñoù laïi khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc. Nhö noùi veà ñòa nguïc, caùc coõi baøng sinh, coõi quyû neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù moät loaïi ngöôøi, ñoái vôùi caùc söï vui ôû coõi ngöôøi maø luoân chuù taâm mong caàu. Do mong öôùc ñoù maø ngöôøi naøy taïo ra caùc haïnh toát laønh veà thaân-ngöõ-yù chieâu caûm ñeán coõi ngöôøi. Trong ñoù haïnh toát laønh cuûa thaân ngöõ thì goïi laø saéc, coøn haïnh toát laønh cuûa yù thì goïi laø danh. Do danh saéc coù haïnh toát naøy laøm duyeân, neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi ngöôøi. ÔÛ ñoù khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc. Coù ngöôøi khoâng heà chuù taâm mong caàu söï vui ôû coõi ngöôøi, nhöng voâ minh che laáp, neân khôûi ñoäng taâm, ngöôøi aáy taïo ra ba thöù haïnh toát laønh veà thaân-ngöõ-yù. Trong ñoù haïnh toát laønh cuûa thaân vaø ngöõ thì goïi laø saéc, coøn haïnh toát laønh cuûa yù thì goïi laø danh. Do caùi danh saéc coù haïnh toát laønh naøy laøm duyeân, neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi ngöôøi. ÔÛ coõi ñoù laïi khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc. Nhö noùi veà coõi ngöôøi, caùc coõi trôøi Töù Ñaïi Vöông chuùng... cho ñeán coõi trôøi Tha-hoùa-töï-taïi, neân bieát cuõng gioáng nhö vaäy. Laïi coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi coõi trôøi Phaïm chuùng maø luoân chuù taâm mong caàu. Do mong öôùc ñoù maø ngöôøi naøy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, lìa boû aùc duïc vaø caùc phaùp baát thieän..., cho ñeán truï ñaày ñuû vaøo baäc sô tónh löï. ÔÛ trong ñònh naøy thì thaân vaø ngöõ ñeàu hôïp vôùi luaät nghi pheùp taéc, soáng ñôøi soáng thanh tònh, goïi ñoù laø saéc, noù lieàn sinh ra thoï, töôûng, haønh thöùc, goïi ñoù laø danh. Do ñaây laøm ñieàu kieän neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi Phaïm chuùng cuøng soáng nhö hoï. ÔÛ coõi ñoù lieàn khôûi leân caùc thöùc, ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc. Nhö noùi veà coõi trôøi Phaïm chuùng, coõi trôøi Phaïm phuï... cho ñeán coõi trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù tuøy theo tröôøng hôïp cuûa noù, neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Laïi nöõa, trong kinh Ñaïi Nhaân Duyeân "Toân giaû Khaùnh Hyû hoûi Ñöùc

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 537

Phaät: Caùc thöùc laø coù duyeân hay khoâng? Ñöùc Phaät baûo: Coù duyeân, caùi ñoù goïi laø danh saéc. Ñöùc Phaät baûo: Naày thaày Khaùnh Hyû, neáu khoâng coù danh saéc thì caùc thöùc coù chuyeån ñoåi hay khoâng? Thaày A-nan-ñaø ñaùp: Thöa khoâng, baïch Theá Toân. Hoûi: Neáu khoâng coù danh saéc laøm choã nöông nhôø,

ñôøi sau vaøo khi coù thoï nhaän sinh laõo töû thì thöùc coù ñöôïc sinh ra chaêng? Ñaùp: Thöa khoâng, baïch Theá Toân. Hoûi: Neáu caùc danh saéc ñeàu khoâng coù choã thaønh laäp (ñaët ra) thì coù caùc thöùc chaêng? Ñaùp: Thöa khoâng, baïch Theá Toân. Naøy thaày Khaùnh Hyû, caùc thöùc ñeàu laáy danh saéc laøm ñieàu kieän, ñoù goïi laø danh saéc duyeân thöùc. Nhö vaäy thì caùc thöùc do danh saéc laøm duyeân, danh saéc laøm choã nöông nhôø, danh saéc laøm choã laäp neân (do danh saéc maø coù). Cho neân taát caû khôûi ñeàu khôûi, taát caû sinh ñeàu sinh, vaø tuï taäp laïi roài xuaát hieän ra. Cho neân goïi laø danh saéc duyeân thöùc". 4. Theá naøo laø danh saéc duyeân luïc xöù? Ñaùp: Nghóa laø coù loaïi ngöôøi bò reùt laïnh eùp ngaët, ngöôøi naøy mong caàu ñöôïc aám aùp. Khi ñaõ ñöôïc aám aùp ñaày ñuû thì ñöùng leân trong thaân aám aám cuøng vôùi ñaïi chuûng. Trong ñoù neáu aám, aám cuøng ñaïi chuûng thì goïi laø saéc, roài noù lieàn sinh ra thoï-töôûng-haønh-thöùc, goïi ñoù laø danh. Do danh saéc naøy maø caùc caên maét - tai - muõi - löôõi - thaân vaø yù ñeàu ñöôïc theâm lôùn, ñoù goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Neáu bò noùng böùc eùp ngaët maø mong caàu ñöôïc maùt laïnh thì neân bieát cuõng nhö theá. Laïi coù moät haïng ngöôøi bò ñoùi ngaët mong ñöôïc aên, aên no xong lieàn ñöùng daäy, trong thaân oâng ta cuøng aên coù ñaïi chuûng. Trong aáy neáu aên, aên cuøng ñaïi chuûng thì goïi laø saéc, töùc laø oâng ta ñaõ sinh ra thoï-töôûng-haønh- thöùc, ñoù goïi laø danh. Do danh saéc naøy, saùu caên taêng tröôûng, ñoù goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Laïi coù haïng ngöôøi bò khaùt ngaët, mong ñöôïc uoáng, uoáng no roài lieàn ñöùng daäy, trong thaân oâng ta cuøng uoáng ñaïi chuûng. Trong ñoù neáu uoáng, uoáng cuøng ñaïi chuûng, goïi laø saéc, töùc laø anh ta ñaõ sinh ra thoï-töôûng-haønh- thöùc, ñoù laø danh. Do danh saéc naøy, saùu caên taêng tröôûng, goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Laïi coù haïng ngöôøi, quaù moûi meät mong ñöôïc döøng nghæ, ñaët mình naèm nguû thoûa yù, roài ñöùng daäy cuøng ñaïi chuûng. Trong ñoù neáu xoa boùp, neáu cuøng ñaïi chuûng, thì goïi laø saéc, töùc laø ñaõ sinh ra thoï-töôûng-haønh- thöùc, ñoù laø danh. Do danh saéc naøy saùu caên taêng tröôûng, goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Laïi coù haïng ngöôøi, luùc noùng gaét quaù bò khaùt vaø noùng muoán nhaûy taém döôùi ao maùt, uoáng taém thoûa yù, ñi leân trong ñoù cuøng ñaïi chuûng.

SOÁ 1537 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙP UAÅN TUÙC - Quyeån 11 538

Trong ñoù nöôùc maùt neáu cuøng ñaïi chuûng thì goïi laø saéc, töùc laø anh ta ñaõ sinh ra thoï-töôûng-haønh-thöùc, ñoù laø danh. Do danh naøy saéc naøy, maø saùu caên taêng tröôûng, goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Laïi theo lôøi raên daïy cuûa kinh Phaû Laëc Luõ Na, Phaät coù noùi: "Naøy Phaû Laëc Luõ Na, vì thöùc laøm thöùc aên neân môùi coù ñôøi sau. Thöùc naøy ra sao? Nghóa laø do Kieän-ñaït-phöôïc sau cuøng maø taâm - yù - thöùc theâm lôùn vaø truï vöõng chaéc vaøo ñoù, chöa ñoaïn döùt, chöa bieát khaép, chöa dieät heát, chöa bieán ñoåi noân möûa ra heát. Caùi thöùc naøy khoâng giaùn ñoaïn, töø trong baøo thai meï cuøng hoøa hôïp vôùi töï theå Yeát-thích-lam. Töï theå hoøa hôïp Yeát-thích-lam naøy goïi laø saéc. Noù lieàn sinh ra thoï, töôûng, haønh, thöùc goïi laø danh. Luùc baáy giôø taùc yù khoâng hôïp lyù cuøng sanh ra danh saéc laøm duyeân, vaøo trong baøo thai meï, saùu caên sanh khôûi. Ñoù goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù". Laïi theo lôøi raên daïy trong kinh Sa Ñeå, Ñöùc

Phaät coù noùi ba söï hoøa hôïp nhaäp vaøo baøo thai meï. Ñoù laø ba söï gì? Töùc laø: Luùc cha meï hoøa hôïp cuøng khôûi nhieãm taâm, baø meï khi ñoù raát söôùng khoaùi vaø Kieän-ñaït-phöôïc hieän ra ngay luùc ñoù, ñoù laø ba vieäc hoøa hôïp maø nhaäp vaøo baøo thai meï. Trong ñoù Kieän-ñaït-phöôïc laø taâm- yù- thöùc sau cuøng seõ lôùn maïnh daàn vaø truï vöõng chaéc, chöa ñoaïn döùt, chöa bieát khaép, chöa dieät heát, chöa bieán ñoåi möûa ra heát. Thöùc naøy khoâng giaùn ñoaïn nhaäp vaøo baøo thai meï. Söï nhaäp thai (thaùc thai) naøy goïi laø saéc vaø noù lieàn sinh ra thoï-töôûng-haønh- thöùc, goïi ñoù laø danh. Luùc aáy taùc yù khoâng hôïp lyù cuøng sanh ra danh saéc laøm duyeân, töø trong baøo thai meï, saùu caên sanh khôûi. Ñoù goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Laïi coù moät loaïi ngöôøi taâm bò tham-saân-si troùi chaët neân taïo ra ba haïnh aùc veà thaân-ngöõ-yù. Trong ñoù haïnh aùc cuûa thaân vaø ngöõ laø saéc, coøn haïnh aùc cuûa yù thì goïi laø danh. Do danh saéc cuûa haïnh aùc naøy laøm duyeân, neân khi cheát roài phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc, saùu caên sanh khôûi, ñoù goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Nhö noùi veà ñòa nguïc, caùc coõi baøng sinh, coõi quyû neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Laïi coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi caùc söï vui ôû coõi ngöôøi maø luoân chuù taâm mong caàu. Do mong öôùc ñoù maø ngöôøi naøy taïo ra caùc haïnh toát laønh veà thaân-ngöõ-yù chieâu caûm ñeán coõi ngöôøi. Trong ñoù haïnh toát laønh cuûa thaân vaø ngöõ thì goïi laø saéc, coøn haïnh toát laønh cuûa yù thì goïi laø danh. Do danh saéc coù haïnh toát laønh naøy laøm duyeân, neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi ngöôøi, saùu caên sanh khôûi, ñoù goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Nhö noùi veà coõi ngöôøi, caùc coõi trôøi Töù ñaïi vöông, cho ñeán coõi trôøi Tha

hoùa töï taïi, neân bieát cuõng nhö vaäy. Laïi coù moät loaïi ngöôøi ñoái vôùi coõi trôøi Phaïm chuùng maø luoân chuù taâm mong caàu. Do mong öôùc ñoù maø ngöôøi naøy sieâng naêng tu taäp caùc gia haïnh, lìa boû aùc duïc vaø caùc phaùp baát thieän...,cho ñeán truï ñaày ñuû vaøo baäc sô tónh löï. ÔÛ trong ñònh naøy thì thaân vaø ngöõ ñeàu hôïp vôùi luaät nghi pheùp taéc, soáng ñôøi soáng thanh tònh, goïi ñoù laø saéc. Noù lieàn sinh ra thoï, töôûng, haønh, thöùc goïi ñoù laø danh. Do ñaây laøm ñieàu kieän neân khi cheát roài lieàn ñöôïc sinh vaøo coõi trôøi Phaïm chuùng cuøng soáng nhö hoï, ôû ñoù saùu caên sanh khôûi, thì goïi laø danh saéc duyeân vôùi luïc xöù. Nhö noùi veà coõi trôøi Phaïm chuùng, coõi trôøi Phaïm phuï... cho ñeán coõi trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, tuøy theo tröôøng hôïp cuûa noù, neân bieát cuõng gioáng nhö theá. Ñoù goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù. Nhö vaäy luïc xöù laáy danh saéc laøm duyeân, laáy danh saéc laøm choã nöông nhôø, laáy danh saéc laøm nôi laäp neân. Cho neân taát caû khôûi ñeàu khôûi, taát caû sinh ñeàu sinh, cuøng tuï taäp roài xuaát hieän ra. Cho neân goïi laø danh saéc duyeân luïc xöù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.